

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Vrijdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

19 Julij

FRANKRIJK.

PARIS, den 16den Julij.

De Kamer der afgevaardigden heeft heden de beraadslagingen over het budget van de Marine afgehandeld. In de zitting van gisteren zijn het voornamelijk geweest de ondersteuning van de schouwburg en de tot discussie aanleiding gaven en welke de heer *Angot* van het budget wilde geschrapt hebben; voorts de zaak der voordelingen, tegen welke verplaatsing uit de streek waar zij ten voordelig geleegd zijn geworden, naar de nieuwe bepalingen, reeds verleden jaar verscheidene stemmen zich deden hooren, inzonderheid de heer *Bonmartin*, die zich aansloot op eene roerende wijs tegen deze nieuwe veranderingen uithet, doch wiens gevoelen door den minister van binnenlandsche zaken en den heer *Dupin* levendig bestreden werden.

De pairs hebben heden de discussien over de laders van den generaal staf des legers hervat.

Het blijkt nader dat al de veroordeelden van den aanval van 19 en 18 Mei van hier vervoerd zijn. Dezelve zijn in twee rijtuigen getransporteerd, in het kleinste daarvan *Martin Bernard, Dekade, Austin, Blanche de Brest* en *Mont-Salvator* genomen. Volgens sommigen zou de laatste, die van Mont-Salvator genomen is, zeggen, dat hij daar van de getuigen misdaad zou geschrapt blijven, en dat er met de jufvrou een tweede vermindering van straf zou volgen.

Niet minder dan vijftien arrestatiën om staatkundige redenen hebben er gisteren plaats gehad; men noemt daaronder een advocaat, voormalig directeur van het dagblad *L'Intelligence, L'Equité* geheten; bij zekeren *Combes*, een jong man van 19 jaren, heeft men 1500 patronen gevonden; men sprak ook van een nieuw ontdekte kruidfabriek in de voorstad St. Jacques.

Het gouvernement heeft heden de volgende telegraphische depeche over bekend maken:

De prefect van den Neder-Rijn aan den president van den raad,

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft heden de depeche de *Bacourt* het berigt medegedeeld, dat men op den 16den Junij Weenen de tijding ontvangen heeft van het overlijden van den sultan *Mahmud* op den 30sten Junij; zijn oudste zoon is door den divan meerderstemmig verklaard en tot keizer uitgeroepen. Den 28sten was het bevel aan *Hafiz*-pacha gezonden om de vijandelijkheden te schorsen.

Het berigt schijnt reeds gisteren bij het gouvernement ontvangen te zijn; hetzelfde werd reeds gisteren avond door het dagblad *la Presse* aangekondigd. Al de ministers zijn gisteren avond op Neuilly bijeen geweest en eerst na middernacht gescheiden. Heden morgen is een kapitein naar Toulon vertrokken, om zich van daar naar Konstantinopel in te schepen.

Het *Journal des Debats*, die het berigt van den dood nog niet heeft beheld, een artikel over de Oostersche zaken, waarin hij de onbetrouwbaarheid over de oorlogzuchtige houding der Turken, door de onbetrouwbaarheid der berichten van den jongste maanden van den zomer, het berigt dat de Turken waren die den oorlog begonnen, en de onbetrouwbaarheid van den onderkoning en van zijn opperhoofd, die het mogelijk gepraesageerd, dat de tegenwoordige staat van de Egyptenaren niet langer te dulden was, dat zij aan Europa hadden getuigd dat de Turken, en niet zij, de aanvallers waren, en wordt daarop een brief van *Mehemed* aan zijn zoon *Ibrahim*, medegedeeld van den 14den Junij gedagteekend, waarin de onderkoning zegt dat ongeveer 60 dorpen bezet en bewapend hadden, elders hernieuwende hetgeen zij in de provincie Aintab hadden gedaan, zoodat het niet langer mogelijk was om op die wijs te laten voortgaan, en geen

ander middel overbleef dan geweld met geweld te keeren, en den vijand over de grenzen terug te drijven, tot welk einde de Turken naar goedgevoelen handelen kon, en dat de Turken de hand niet omdraien. Zoodra de Turken de brief - hij dan dezen brief ontvangen hebt, zult gij het turksch leger aanstellen en tegen de hoofdmagt optrekken, die gij slag leveren moet. Zoo de hulp van God en de fortuin met ons zijn, zult gij regtstreeks op Malasia, Karpout, Orfa, Diarbekir aantrekken, zonder de engte van Kulek-Boghas door te gaan."

Deze brief, merkt het *Journal des Debats* aan, is den 10den verzonden en heeft *Ibrahim* dus den 16den of 17den kunnen ontvangen. *Ibrahim* heeft zeker tenzondre daarop zijne beschikkingen genomen; ook is er niet der daad reeds aangekondigd dat er op den 21sten een slag heeft plaats gehad, waarvan men den uitslag echter nog niet weet. Indien intusschen de oorlog werkelijk uitgebarsten is, kan de dood van den Sultan en de nieuwe bevelen aan *Hafiz*-pacha gegeven, echter aan de gebeurtenissen eene andere rigting geven.

Het dagblad van Smyrna van den 29sten Junij meldt, dat er van het leger van *Hafiz*-pacha steeds gunstige tijdingen ontvangen werden, en dat men zelfs van een ernstig gevecht tusschen de beide legers sprak, waarin de Turken een aanmerkelijk voordeel zouden behaald hebben. De opperbevelhebber was van Trebisonde te Smyrna aangekomen, en had de tijding overgebracht, dat de pacha van Trebisonde den 20sten aan het hoofd van 10,000 man in zijn gouvernement geworven troepen, ter versterking van de legermagt van *Hafiz*-pacha, was opgetrokken.

In deze berigten wordt voorts vermeld, dat de admiraal *Roussin* nu een bepaald antwoord op zijne jongste nota had ontvangen. De dikwijf moest daarvoor vergaderen; een voldoende vruchtelijk antwoord was hij de hoogte waarop de omstandigheden gekomen waren, niet te verwachten. De admiraal *Roussin* had nog den 20sten en den 21sten, contentiën met *Nouri-Effendi* gehad. Door een en anderen was het vertrek van den adjudant des maatschaps, *Soudé*, den heer *Kolla*, nog vertraagd.

De Oostersche vloot heeft zich nog in de Dardanellen. De admiraal *Combes* heeft met drie schepen, zijnde de hoogste van de vloot, de *Yacht* met de *Jana* overgegaan. De *Yacht* met de *Yacht* teruggekeert.

De tijding van des sultans dood en van de schorsing der vijandelijkheden had voor beurstijd eene gunstige werking op den koers, die echter op de beurs zelve tot geen verdere rijzing aanleiding gegeven heeft. — De notering was heden (16 Julij) 5 pCt. 111,70; 3 pCt. 79,50; Nap. r. 99,80; Sp. Ardoin 19 1/2; Rom. L. 101 1/2.

BELGIE.

BRUSSEL, den 17den Julij.

Bij een besluit van den 15den dezer is de generaal *Van der Smissen*, die in het jaar 1834 betrokken was in eene contra-revolutionaire poging, toenmalig door den krijgsvand bij versterk veroordeeld werd, maar sedert verschenen is om te regt te staan, doch gantie bevooren heeft, thans op non-activiteitsdienst gesteld. Het besluit is genomen uit aanmerking van art. 20 van het traktaat van 19 april 1839, art. 120 der constitutie, art. 3 der wet van 18 Junij 1837 over de gesteldheid der officieren.

Onze bladen heten dat de hollandsche dagbladen vermeld heeft wegens de voorloopige schikking van de hollandsche en belgische troepen, merkt op, dat dit het eerste bewijs is van bestaande betrekkingen tusschen de beide kabinetten, en dat voorts uit die schikking de wederzijdsche begerte blijkt, om op eene vredelievende wijze de megalijtheden in de uitvoering van het traktaat uit den weg te ruimen.

De heeren *de Renesse* en *Simons* zijn in het belgische gedeelte van Limburg, te Tongeren tot leden van de kamer van vertegenwoordigers herkozen geworden.

De Ardoins waren heden te Antwerpen 18 1/2 te negen zestiende genoteerd.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 18den Julij.

Uit 's Hage meldt men ons van gisteren :

» Heden omtrent twee ure hebben HH. KK. HH. de Erfprins en Erfprinses van Oranje hunner plegtigen intogt in deze hofstad gedaan. Reeds vroeg in den morgen zag men vele toebereidselen daartoe maken, en werden tot dat einde vele huizen en straten luisterrijk versierd.

» Eene talloze menigte, zoo wel ingezetenen als vreemdelingen, vervulde alle pleinen en straten, en verbeidde met ongeduld het oogenblik dat het eerste koningschot de komst van het vorstelijk paar zou aankondigen. Ten één ure reden HH. KK. HH. met den bij het programma voor den intogt vastgestelden trein, van het Huis ten Bosch af, alwaar Z. M. zich, bij het instappen der jeugdige echtelingen in het voor hen bestemde rijtuig vertoonde. Door de menigte, die zich daar reeds bevond, werd de koning met vreugdegejuich ontvangen. Aan de Boschbrug gekomen zijnde, werden HH. KK. HH. door HH. Excellentien de burgerlijke en militaire gouverneurs der provincie, door den plaatslijken kommandant en den plaatslijken staf, alsmede door het stedelijk bestuur, aldaar verwelkomd, waarbij de staatsraad burgemeester der stad eene korte toespraak tot HH. KK. HH. hield. Hij dankte door Z. K. H. den Erfprins werd beantwoord. Op het oogenblik der intrede van het vorstelijk paar in de stad, werd hetzelfde door 21 salutschoten begroet, terwijl alle de klokken der stad werden geluid. Dettrein deszelfs weg vervolgd hebbende, hield daarnit op aan het paleis van HH. KK. HH. den Prins en de Prinses van Oranje, alwaar de jeugdige echtelingen door hunne dierbare ouders, broeders en zuster op het hartelijkste werden ontvangen en op het bakken verschenen. Eene aansienlijke menigte gaf ook hier, gelijke langsten geheelen weg dien de trein genomen heeft, derzelver vreugde te kennen over de heugelijke echtverbindeenis; en over het feest, dat heden gevierd wordt. Z. K. H. de Prins van Oranje beantwoordde deze blikken van liefde en gehechtheid op de hem eigene minzame wijze. Vervolgens hebben HH. KK. HH. zich naar het voor Hoogstdezelve bestemde paleis op het Plein begooven, terwijl de troepen daarna voor het paleis gedefilerd hebben. Hoogstdezelve werden aan het paleis opgewacht door de groot-officieren, kamerheeren en adjudanten van Z. M. den Koning. Kort na de aankomst op het Vorstelijke paleis, werd het jeugdige paar met een bezoek van Z. K. H. den prins van Oranje vereerd en versierden de jonggehewden voor het publiek, hetwelk hun op de levendigste wijze begroette. Later zijn ook H. K. H. de prinses van Oranje, Hoogstdezelve dochter prinses Sophia en de prinses Alexander en Hendrik, op het paleis gekomen.

» Aan de Boschbrug water twee met fraaije bloemen en groen versierde tropheën opgericht, prijkende met de naamcijfers van HH. KK. HH. en versierd met de Nederlandsche en Württembergse vlaggen. Niettegenstaande de onzettende menigte die zich allerwege bevond, is alles tot dus verre in de beste orde afgegaan; hetgeen men aan de gepaste en aan de paleis genomen maatregelen te danken heeft. Dendiesd werd waargenomen door de stedelijke schutterij, die bij den ingang der stad geschaard stond, de afdeling grenadiers met een eskadron van de 9de afdeling kurassiers, hetwelk tot dat einde sedert een paar dagen in deze stad was aangekomen. Alles wordt thans in gereedheid gebracht tot algemeen illuminatie op heden avond, die schitterend belooft te zijn.

» De plegtigheid wordt door het heerlijkste weder begunstigd.

— Door Z. M. is den 11. dezer genomen het navolgende besluit:

Wij WILLEM, KONING, enz., enz., enz.

Willende zoodanige verdere bepalingen maken als tot de algeheele ontbinding van het leger te velde noodzakelijk zijn.

Op de voordragt van onzen Directeur-Generaal van Oorlog van den 10den dezer, N. 11, Ons op het van onzen bevelinden Zoon, den Admiraal en Kolonel-Generaal aangeboden;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Het leger te velde, wordt met den 15den dezer geheel ontbonden.

Art. 2. Ten gevolge daarvan zal de Reserve-Divisie met den 15den dezer niede worden opgeheven, en zullen de Generaals, die bij dezelfde geplaatst zijn, alsmede de Officieren tot hunne Staven behoorende, voorloopig met behoud van hun volkertraktament en soeragegeld, in hunne tegenwoordige standplaatsen, de nadere bestemmingen afwachting welke hun zullen worden aangewezen.

Art. 3. De Afdelingen en Bataillons Mobile Schutterij, welke tot dus verre bij de 1ste, 2de en 3de Divisien Infanterie zijn ingedeeld, zullen met den 15den dezer van die Divisien worden afgevoerd; en zoo wel deze korpsen Schutterij, als de welke tot de Reserve-Divisie hebben behoord, zullen van den 15den dezer worden gebracht in dezelfde verhouding, in welke zich thans de Afdelingen en Bataillons Schutterij bevinden, welke bij geene Divisien ingedeeld zijn geweest.

Art. 4. Aanvang nemende met den 15den dezer, zullen de 1ste en 2de Regiments van de 1ste Divisie, de 1ste en 2de Regiments van de 2de Divisie, en de 1ste en 2de Regiments van de 3de Divisie, worden onderscheiden korpsen die wapenen, munitie, en het leger te velde en tot de garnizoenen van Maastrecht en Venlo behooren, in Divisien en Brigaden worden ingedeeld en de Hoofdkwartieren der overige beide bevestigende Generaals worden bevestigd op zoodanige wijze en in die plaatsen, als op de tabellen, aan dit ons besluit gevoegd, wordt aangewezen. De verdediging van het leger is door ons reeds medegegeeld.

» Naar het voornemen, is de navolgende algemeene order bij het leger kenbaar gemaakt:

Algemeene Order voor het Leger.

Zijne Majesteit de Koning heeft bij besluit van den 6den dezer N. 13, goedgevonden, om, aangezien de omstandigheden thans thans toelaten, het opperkom-

mando over de krijgsmagt te verbinden met de opperdirectie van het departement van oorlog, en aan mij deze dubbele betrekking op te dragen.

Reeds lang heb ik met genoegen aan het hoofd van het leger te velde gestaan, en mij mogen overtuigen van den goeden geest en de liefde voor Koning en Vaderland, die hetzelfde in het geheel en ieder in het bijzonder bezield; ik neem als zoodanig thans hartelijk afscheid van dit leger, maar het strekt mij tot een streelend genoegen niet alleen in gelijke betrekking tot hetzelfde te verblijven, maar nog door het mij thans opgedragen toezigt ook tot alle andere gedeelten der krijgsmagt in meer bijzondere en naauwere aanraking te komen, en zoo doende voor allen mij te kunnen beijveren, en van hunne goede gezindheid, hunnen ijver en hunne verdiensten, steeds de tolk bij Zijne Majesteit te kunnen zijn.

Ik reken dan op aller medewerking, om ons bij Koning en Vaderland verdienstelijk te maken.

De Veldmaarschalk,

(Get.) WILLEM, Prins van Oranje.

— Men verzekert dat de Staten-Generaal, in hunne bijeenkomst, die aanschanden donderdag eeraanvang zal nemen, onder anderen, een adres van gelukwensching aan den Koning; wegens het thans voltrokken huwelijk van Z. K. H. den Erfprins van Oranje met H. K. H. de prinses Sophia van Wurfemberg, vaststellen en Hoogstdezelve aanbieden zullen.

Te Frankfort heeft men in den ochtend van den 14den dezer de tijding van den dood des sultans ontvangen. Het berigt daarvan schijnt het eerst te zijn gekomen bij een Handelhuus aldaar ontvanger te zijn en verder naar Frankfort, Amsterdam, Brussel en Parijs te zijn overgemaakt, zoodat het reeds gisteren door ons gegeven berigt uit het Brusselach *Commerce Belge*, en de hierboven, onder Frankrijk voorkomende telegraphische depesche waarschijnlijk uit dezelfde bron komen. Te Frankfort wilde men dat *Mahmud* reeds den 2sten zou overleden zijn, maar dat zijn dood te Konstantinopel in den aanvang nog geheim was gebleven. Op deze tijding, die de hoop verlevendigt, dat het nu in het Oosten tot geene botsingen zal komen, zijn zoowel te Weenen als te Frankfort de fondsen gerezen.

M. LOYENS, M. VAN RIJKEVORSEL, SCHRLEK & COMP. Ondernemers der geconcessioneerde POSTWAGEN-DIENST tus-

schen BREDA en MOERDIJK, hebben de eer bij deze aan het Publiek te berigten, dat *dadelijk* na de aankomst des namiddags ten een ure, in eerstgemelde plaats van hunna in verband met de *STOOMBOOT* van ROTTERDAM op MOERDIJK, rijdende *WAGEN*, van welke het Kantoor is gevestigd in het Logement de *Zwaan* op de Boschstraat te Breda, aldaar de gelegenheid bestaat de reis naar BELGIE voort te zetten en de Heeren Reizigers daarbij tot civiele prijs, van zeer gemakkelijke Rijtuigen bediend worden.

ALGEMEENE POSTWAGEN-ONDERNEMING.

De Ondernemers hebben de eer te berigten, dat op den 15den Julij 1839, hun *TWEEDE DIENST* tuschen BREDA en ANTWERPEN zullen herstellen, door middel van welke, des ochtends 1/2 ure met hunne *DILIGENCE* van Amsterdam vertrekken, en over Utrecht, Gorinchem en Breda rijdende, men dezelfde avond te Antwerpen zal aankomen.

Het uur van afrijden, hunner dienst op 1. dezer geannonceerd, en over Haarlem, 's Hage, Delft, Rotterdam, Dordt en Breda naar Antwerpen, blijft bepaald van Amsterdam, des avonds 8 1/2 ure.

VOOR HET BIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen Weges, Reizen, enz.

EERSTE RESSORT.

AGENTSCHAP ROTTERDAM.

De AGENT van het Domein te Rotterdam, zal, als daartoe bevoorrecht geacht, al of niet in tegenwoordigheid van den heer Inspecteur der Domeinen in het Eerste Ressort, en ten overstaan van den heere Burgemeester der gemeente Rotterdam, op Donderdag, den 25. Julij 1839, des middags ten 12 ure, ten Raadhuis aldaar, in het openbaar aan de minst eischenden aanbesteden, de *EENJARIG ONTWERP*, van den Eersten Zijtak des Groten Weges van de Eerste Klasse N. 3 van af, de Groote Poort tot het dorp *Princentage* tot de buitenste Brug buiten de Waalpoort van Bergen-op-Zoom, (de nog niet overgenomen gedeelten Klinterbestating daaronder niet begrepen) met het onroerend des Tollingen en alle daarbij behoorende objecten, zoodanig wordende te zijn ingegeven op den 1. Julij 1840 en zoodanig eindigen op den 30. Junij 1840.

Rotterdam, den 18. Julij 1839.

De Agent voor Rotterdam, P. SIX.